

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання

українська

Розробники:

Фатальчук С.Д. – доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Гарань Н.С. – доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Панасенко Еліна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор кафедри практичної психології.

Пшеничний Максим Володимирович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти ДДПУ.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ _____ Топольник Я.В.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ**

Назва	
Кількість кредитів	4
Рік підготовки, семестр	1 1
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Фатальчук С.Д. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент Гарань Н.С. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	s-fatalchuk@ukr.net
Консультації	кожний вівторок місяця, 13.00. – 14.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – університетська освіта як історико-культурний феномен. <i>предмет вивчення</i> – історія виникнення та становлення університетської освіти в різні історичні періоди, а також сучасні тенденції її розвитку.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> є сформувати у здобувачів знання особливостей історичної еволюції університетської освіти в світі та Україні, її концептуальних основ та сучасних інтеграційних процесів. <i>Завдання вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти»:</i> – сформувати у здобувачів цілісну систему знань про соціально-економічні та суспільно-політичні передумови формування університетської освіти і в різні історичні періоди; – розкрити філософсько-педагогічні концепції розвитку вищої (університетської) освіти в їх історичній ретроспективі – забезпечити оволодіння кожним здобувачем знань основ зарубіжної і вітчизняної вищої школи, здійснювати пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал; – сформувати у здобувачів навички самостійного й ефективного навчання у вищому навчальному закладі як основи професійної підготовки. <i>Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК:</i>

Філософія освіти і науки, Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності фахівця, Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 5. Розуміння цілей і особливостей освітніх систем.

ФК 1. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики.

ФК 3. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання.

Ключові слова: університет, заклад вищої освіти (вищий навчальний заклад), здобувач (студент), бакалавр, магістр, доктор, випускник, факультет, академічна доброчесність, компетентність, освітні кваліфікації, академічна свобода, Лісабонська стратегія, кредит ЄКТС, Болонський процес, Європейський простір вищої освіти, академічний ступінь, академія, колегія тощо.

Очікувані результати навчання:

Програмні компетентності:

ПРН 10. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій

ПРН 2. Уміти організувати та проводити науково-педагогічне дослідження

ПРН 6. Доступно та аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у наукових дискусіях

ПРН 8. Вирішувати проблеми етики партнерської суб'єкт-суб'єктної взаємодії, етики спілкування з опертям на загальнолюдські цінності та норми закону

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література:

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: моногр. / за

заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, 2018. 384 с.

3. Лопушняк Г.С., Рибчанська Х.В. Вища освіта України: державне регулювання та перспективи розвитку: монографія. Львів: Ліга Прес», 2018. 283 с.

4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: С. Д. Фатальчук, Н. С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 86с.

5. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч. – метод. посібн. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.

Платформи та сервіси дистанційного навчання: Moodle: дистанційний курс «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти»

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1626>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Горлівський інститут іноземних мов державного вищого навчального закладу Донбаський державний педагогічний університет. URL: <https://www.education.ua/ua/universities/164/>

(дата звернення 20.01.2020).

2. Донбаський державний педагогічний університет URL: <http://www.slavdpu.dn.ua/index.php/nauk/rating> (дата звернення 20.01.2020).

3. Етичний кодекс ученого України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-092>. (дата звернення: 18.06.2020).

4. Закон України «Про вищу освіту» від 09.08.2019 № 1556-VII. Підстава - 2745-VIII. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-184>. (дата звернення: 17.07.2020).

5. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/> (дата звернення: 12.06.2020).

6. Національний Темпус-офіс в Україні: веб-сайт. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshhaosvita-ta-bolonskyi-proces.html> (дата звернення: 6.06.2020.)

Теми	Програма навчальної дисципліни містить такі теми: 1. Особливості еволюції освітніх систем вищої зарубіжної школи. 2. Витоки становлення університетської освіти в Україні. 3. Сучасні принципи побудови та завдання вищої освіти в розвинених країнах. 4. Організація і тенденції розвитку університетської освіти в Україні.
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<i>Методи навчання:</i> словесний метод (дискусія, співбесіда, доповідь тощо); практичний метод (практичні заняття, самостійна робота); наочний метод (метод демонстрацій); інноваційні методи – використання мультимедійних презентацій у програмі Power Point), робота в Moodle.
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<i>Види роботи здобувачів:</i> огляд фахової літератури, творча робота (ІНДЗ), виступ-презентація, підготовка доповіді.
Оцінювання	<i>Види, методи та форми контролю.</i> Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (іспит).
	Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичних занять, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні. Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. Кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена: - за кожную неправильну відповідь; - за неповну відповідь; - за невчасне виконання завдання; - за недостовірність поданої інформації; - за недостатнє розкриття теми; - за відсутність посилань на літературні джерела; - за порушення академічної доброчесності.

Основні вимоги:

Здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною.

Презентації – повнота та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації); за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела; за наявність змістовних висновків; за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Вивчення навчальної дисципліни закінчується складанням іспиту і оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.

Іспит складаються здобувачами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Терміни проведення екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу. ДДПУ може встановлювати здобувачам індивідуальні терміни складання іспитів у разі поважних причин. Іспити проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома здобувачів не пізніше як за місяць до початку сесії. Здобувачі, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути звільнені від складання іспиту й отримати як результат оцінювання ту кількість балів, що відповідає кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, або здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання іспиту в період сесії.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу.

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою

завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на іспиті та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

Розподіл балів із дисципліни

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю
(денна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	4	2	5	3
T 2	-	-	4	3	5	3
	-	-	4	3	5	3
T 3	-	-	4	2	5	3
	-	-	4	2	5	3
	-	-	4	2	5	3
	-	-	4	2	5	3

	-	-	4	2	5	3
	-	-	4	2	5	3
T 4	-	-	4	3	5	3
	-	-	4	3	6	4
Разом	-	-	44	26	56	34

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю
(заочна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	-	-	6	4
T 2	-	-	5	2	7	5
	-	-	-	-	7	5
T 3	-	-	-	-	6	4
	-	-	-	-	6	4
	-	-	5	2	6	4
	-	-	5	2	6	4
	-	-	-	-	6	4
	-	-	5	2	6	4
T 4	-	-	5	2	7	5
	-	-	5	2	7	5
Разом	-	-	30	12	70	38

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

звільнені від складання іспиту й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

звільнені від складання іспиту й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування: виявлення ознак академічної недоброчесності в творчих роботах є підставою для

	<p>незарахування їх викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.</p> <p>Урегулювання порядку повторного проходження контрольних заходів у ДДПУ регламентується «Положенням про контрольні заходи» http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf.</p> <p>Здобувачам вищої освіти у разі отримання незадовільної оцінки на контрольному заході надається можливість для перескладання іспиту: один раз - викладачу, другий раз - комісії.</p> <p><i>Відвідування</i> занять є обов'язковим, виключеннями можуть бути не явка тільки з поважних причин (хвороба, індивідуальний графік і т. ін.) здобувач має можливість в інші (пізніші) строки відпрацювати. Практикується можливість виконання і надсилання виконаних завдань на платформі дистанційного навчання <i>Moodle</i>.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни:</p> <p>Вивчення дисципліни дає можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати у здобувачів систему знань щодо сутності та соціального значення вищої освіти; - навички самостійного й ефективного навчання у вищому навчальному закладі як основи професійної підготовки.

Фатальчук С.Д.
канд. пед. наук, доцент

Гарань Н. С.
канд. пед. наук, доцент

